

DOHOVOR**o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky,
otvorený na podpis v Ríme 19. júna 1980****PREAMBULA**

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva,

V SNAHE pokračovať v oblasti medzinárodného práva súkromného v práci na harmonizácii práva, ktorá sa začala v rámci Spoločenstva, predovšetkým v oblasti právomoci súdov a výkonu rozsudkov,

S CIELOM určiť jednotné pravidlá na určovanie rozhodného práva pre zmluvné záväzky,

DOHODLI SA TAKTO:

ODDIEL I**PREDMET ÚPRAVY****Článok 1****Predmet úpravy**

1. Ustanovenia tohto dohovoru sa uplatnia na zmluvné záväzky vo veciach s medzinárodným prvkom.

2. Nevzťahujú sa na:

a) osobný stav a právnu spôsobilosť fyzických osôb bez toho, aby bol dotknutý článok 11;

b) zmluvné záväzky týkajúce sa

— dedenia zo závetu alebo zo zákona,

— majetkových práv vyplývajúcich z manželského zväzku,

— práv a povinností vyplývajúcich z rodinných vzťahov, rodičovstva, manželstva alebo príbuzenstva, vrátane vyživovacej povinnosti vo vzťahu k nemanželským deťom;

c) záväzky vyplývajúce zo zmeniek, šekov a dlžobných úpisov a iných prevoditeľných cenných papierov v rozsahu, v ktorom záväzky takýchto iných prevoditeľných cenných papierov vyplývajú z ich prevoditeľnej povahy;

d) rozhodcovské zmluvy a dohody o volbe súdu;

e) otázky upravené právom obchodných spoločností a iných zapísaných alebo nezapísaných právnických osôb, ako sú vznik, právna subjektivita, vnútorná organizácia alebo zánik obchodných spoločností a iných zapísaných alebo nezapísaných právnických osôb, a osobnú právnu zodpovednosť predstaviteľov a členov za záväzky spoločnosti alebo právnickej osoby;

f) otázku, či zástupca môže zastúpeného zaviazat voči tretej osobe alebo či orgán obchodnej spoločnosti alebo inej zapísanej a nezapísanej právnickej osoby ju môže zaviazat voči tretej osobe;

g) zriadenie poručníckych fondov („trust“) a vzťahy medzi ich zakladateľmi („settlor“), správcami („trustee“) a oprávnenými („beneficiary“) z poručníckeho fondu („trust“);

h) dôkazy alebo konanie, bez toho, aby bol dotknutý článok 14.

3. Ustanovenia tohto dohovoru sa neuplatnia na poistné zmluvy, ktoré kryjú riziká na území členských štátov Európskeho hospodárskeho spoločenstva. Na účely určenia, či je riziko na tomto území, použije súd svoj vnútroštátny právny poriadok.

4. Predchádzajúci odsek sa nevzťahuje na zaistné zmluvy.

Článok 2**Uplatnenie práva štátov, ktoré nie sú zmluvnými štátmi dohovoru**

Právny poriadok určený podľa tohto dohovoru sa uplatní bez ohľadu na to, či je, alebo nie je právnym poriadkom zmluvného štátu.

ODDIEL II

JEDNOTNÉ PRAVIDLÁ

Článok 3

Volba rozhodného práva

1. Zmluva sa spravuje právnym poriadkom, ktorý si zvolia účastníci zmluvy. Volba musí byť dostatočne spoľahlivo vyjadrená alebo vyplývať z ustanovení zmluvy alebo z okolností prípadu. Účastníci si môžu zvoliť právny poriadok, ktorým sa bude spravovať celá zmluva alebo len jej časť.

2. Účastníci zmluvy si môžu kedykoľvek dohodnúť, že zmluva sa spravuje iným právom ako právom, ktorým sa na základe predchádzajúcej voľby podľa tohto článku alebo iných ustanovení tohto dohovoru spravovala dovtedy. Žiadna zmena zvoleného práva po uzatvorení zmluvy nemá vplyv na jej formálnu platnosť podľa článku 9, ani nepriaznivý vplyv na práva tretích osôb.

3. Volba cudzieho práva účastníkmi, či už v spojení s voľbou cudzieho súdu, alebo nie, pričom všetky ostatné prvky situácie v čase voľby majú väzbu len s jedným štátom, nemá vplyv na uplatnenie právnych predpisov tohto štátu, od ktorých sa nedá odchyliť dohodou strán a ktoré sa ďalej nazývajú len „imperatívne normy“.

4. Existencia a platnosť dohody účastníkov o voľbe rozhodného práva sa posudzuje podľa ustanovení článku 8, 9 a 11.

Článok 4

Rozhodné právo pri absencii voľby

1. V rozsahu, v ktorom nedošlo k voľbe rozhodného práva pre zmluvu podľa článku 3, sa zmluva spravuje právnym poriadkom štátu, s ktorým má najužšiu väzbu. Ak však je časť zmluvy oddeľiteľná od jej zostatku a táto časť má užšiu väzbu s iným štátom, možno ju výnimočne posudzovať podľa právneho poriadku tohto iného štátu.

2. S výhradou ustanovenia odseku 5 tohto článku platí domnienka, že zmluva má najužšiu väzbu so štátom, kde má účastník zmluvy, ktorý má uskutočniť plnenie charakteristické pre zmluvu, obvyklý pobyt v čase uzatvorenia zmluvy alebo v prípade zapísanej alebo nezapísanej právnickej osoby svoju ústrednú správu. Ak sa však zmluva uzatvorí v rámci výkonu obchodnej činnosti alebo povolania tohto účastníka, tak platí domnienka, že zmluva má najužšiu väzbu s tým štátom, kde sa nachádza jeho hlavná prevádzkareň, alebo ak má podľa zmluvy plnenie poskytnúť iná prevádzkareň ako hlavná prevádzkareň, so štátom, kde sa nachádza táto iná prevádzkareň.

3. Bez ohľadu na ustanovenia odseku 2 tohto článku, ak predmetom zmluvy je právo k nehnuteľnosti alebo právo na užívanie nehnuteľnosti, platí domnienka, že zmluva má najužšiu väzbu so štátom, kde sa nachádza nehnuteľnosť.

4. Domnienka podľa odseku 2 sa nevzťahuje na zmluvu o preprave tovaru. Pri tejto zmluve, ak štát, kde má prepravca v čase uzatvorenia zmluvy hlavnú prevádzkareň, je zároveň štátom, kde sa nachádza miesto nakladania alebo vykladania tovaru alebo hlavná prevádzkareň odosielateľa, potom platí domnienka, že zmluva má najužšiu väzbu s týmto štátom. Na účely tohto odseku sa zmluva o prevádzke dopravného prostriedku na jednu cestu a iné zmluvy, ak ich hlavným predmetom je preprava tovaru, považujú za zmluvy o preprave tovaru.

5. Odsek 2 sa neuplatní, ak nemožno určiť charakteristické plnenie, a domnienky odseku 2, 3 a 4 sa neuplatnia, ak z celkových okolností vyplýva, že zmluva má užšiu väzbu s iným štátom.

Článok 5

Určité spotrebiteľské zmluvy

1. Tento článok sa uplatní na zmluvy, ktorých predmetom je dodávka tovaru alebo poskytnutie služieb osobe („spotrebiteľ“), na účel, ktorý nemožno považovať za súčasť jeho podnikania alebo povolania, ako aj na zmluvu o poskytnutí úveru na tento účel.

2. Bez ohľadu na ustanovenia článku 3 nemôžu účastníci zmluvy svojou voľbou práva zbaviť spotrebiteľa ochrany, ktorú mu poskytujú imperatívne normy štátu jeho obvyklého pobytu:

— ak uzavretiu zmluvy predchádzala osobitná ponuka alebo reklama v tomto štáte a spotrebiteľ podnikol v tomto štáte všetky kroky potrebné z jeho strany na uzavretie zmluvy

alebo

— ak druhý účastník zmluvy alebo jeho zástupca prevzal v tomto štáte objednávku spotrebiteľa,

alebo

— ak ide o kúpnu zmluvu a spotrebiteľ cestoval z tohto štátu do iného štátu a tam zadal objednávku, za predpokladu, že cestu spotrebiteľovi zabezpečil predávajúci s cieľom podniknúť spotrebiteľa, aby si tovar kúpil.

3. Bez ohľadu na ustanovenia článku 4 sa pri absencii voľby rozhodného práva podľa článku 3 zmluvy uzavretých za okolností uvedených v odseku 2 tohto článku spravujú právnym poriadkom štátu obvyklého pobytu spotrebiteľa.

4. Tento článok sa neuplatní na:

a) zmluvu o preprave;

b) zmluvu o poskytovaní služieb, ak sa služby majú poskytnúť spotrebiteľovi výlučne v štáte, ktorý nie je štátom jeho obvyklého pobytu.

5. Bez ohľadu na ustanovenia odseku 4 sa tento článok uplatní aj na zmluvu, ktorej predmetom je zabezpečenie dopravy a ubytovania za jednu cenu.

Článok 6

Individuálne pracovné zmluvy

1. Bez ohľadu na ustanovenia článku 3 nemôžu účastníci pracovnej zmluvy svojou voľbou rozhodného práva zbaviť zamestnanca ochrany, ktorú mu poskytujú imperatívne normy právneho poriadku uplatniteľného podľa odseku 2 pri absencii voľby.

2. Bez ohľadu na ustanovenia článku 4 sa pracovná zmluva pri absencii voľby rozhodného práva podľa článku 3 spravuje:

a) právnym poriadkom štátu, kde zamestnanec obvyčajne vykonáva prácu na základe zmluvy, aj keď prechodne pracuje v inom štáte,

alebo

b) ak zamestnanec obvykle nevykonáva prácu v jednom štáte, právnym poriadkom štátu, kde sa nachádza prevádzkareň, ktorá ho najala;

ak z celkových okolností nevyplýva, že zmluva má užšiu väzbu s iným štátom; v takom prípade sa zmluva spravuje právnym poriadkom tohto štátu.

Článok 7

Imperatívne normy

1. Pri uplatnení právneho poriadku určitého štátu podľa tohto dohovoru možno zohľadniť imperatívne normy iného štátu, s ktorým má daná situácia úzku väzbu, ak podľa právneho poriadku tohto štátu sa takéto normy musia uplatniť bez ohľadu na to, ktorý právny poriadok je inak rozhodným právom pre zmluvu, a v rozsahu, v ktorom sa podľa tohto právneho poriadku musia v takejto situácii uplatniť. Pri úvahe, či sa tieto imperatívne normy zohľadnia, sa prihliada na ich povahu a účel a na dôsledky ich uplatnenia alebo neuplatnenia.

2. Žiadne ustanovenie tohto dohovoru neobmedzuje uplatnenie noriem právneho poriadku štátu konajúceho súdu v situácii, v ktorej je ich použitie imperatívne bez ohľadu na to, ktorý právny poriadok je inak rozhodným právom pre zmluvu.

Článok 8

Vecná platnosť

1. Existencia a platnosť zmluvy alebo akéhokoľvek jej ustanovenia sa určí podľa právneho poriadku, ktorým by sa podľa tohto dohovoru spravovala zmluva alebo jej ustanovenie v prípade ich platnosti.

2. Účastník sa však môže odvolať na právny poriadok štátu svojho obvyklého pobytu, aby preukázal, že s uzavretím zmluvy nesúhlasil, ak z okolností vyplýva, že by nebolo odôvodnené posudzovať účinky jeho prejavu vôle podľa právneho poriadku uvedeného v predchádzajúcom odseku.

Článok 9

Formálna platnosť

1. Zmluva uzavretá medzi osobami, ktoré sú v tom istom štáte, je formálne platná, ak spĺňa formálne náležitosti zmluvy podľa právneho poriadku, ktorým sa spravuje podľa tohto dohovoru, alebo právneho poriadku štátu, v ktorom bola uzavretá.

2. Zmluva uzavretá medzi osobami, ktoré sú v rôznych štátoch, je platná, pokiaľ ide o jej formu, ak spĺňa formálne požiadavky právneho poriadku, ktorým sa spravuje podľa tohto dohovoru, alebo právneho poriadku jedného z týchto štátov.

3. Ak zmluvu uzatvorí zástupca, je na účely odseku 1 a 2 smerodajným štát, v ktorom zástupca urobil právny úkon.

4. Jednostranný právny úkon týkajúci sa uzavretej alebo zamýšľanej zmluvy je platný, pokiaľ ide o jeho formu, ak spĺňa formálne požiadavky právneho poriadku, ktorým sa podľa tohto dohovoru spravuje alebo by sa spravovala daná zmluva, alebo právneho poriadku štátu, kde sa právny úkon urobil.

5. Ustanovenia predchádzajúcich odsekov sa nevzťahujú na zmluvu, na ktorú sa vzťahuje článok 5 a ktorá sa uzavrela za okolností opísaných v článku 5 ods. 2. Formálna platnosť takejto zmluvy sa spravuje právnym poriadkom štátu obvyklého pobytu spotrebiteľa.

6. Bez ohľadu na odseky 1 až 4 tohto článku podlieha zmluva, ktorej predmetom je právo k nehnuteľnosti alebo právo na užívanie nehnuteľnosti, imperatívnym požiadavkám na formu podľa právneho poriadku štátu, kde sa nehnuteľnosť nachádza, ak podľa tohto právneho poriadku sa musí týmto požiadavkám vyhovieť bez ohľadu na štát, v ktorom sa zmluva uzavrela, a bez ohľadu na právny poriadok, ktorým sa spravuje táto zmluva.

Článok 10

Rozsah použitia rozhodného práva

1. Rozhodným právom pre zmluvu podľa článkov 3 až 6 a 12 tohto dohovoru sa spravujú najmä:

a) jej výklad;

b) plnenie zmluvných záväzkov;

c) v rozsahu právomoci udelenej súdu procesnými normami dôsledky porušenia týchto záväzkov, vrátane stanovenia výšky náhrady škody, ak sa určuje na základe právnych predpisov;

d) rôzne spôsoby zániku záväzkov, preklúzia a premlčanie;

e) dôsledky neplatnosti zmluvy.

2. Vo vzťahu k spôsobu plnenia a opatreniam, ktoré treba prijať v prípade chybného plnenia, sa prihliadne na právny poriadok štátu, v ktorom sa plnenie uskutočňuje.

Článok 11

Právna nespôsobilosť

Pri zmluve uzatvorenej medzi osobami, ktoré sú v tom istom štáte, sa môže fyzická osoba, ktorá by podľa právneho poriadku tohto štátu mala právnu spôsobilosť, dovoliavať na svoju právnu nespôsobilosť podľa iného právneho poriadku, len ak druhý účastník zmluvy o tejto nespôsobilosti v čase uzavretia zmluvy vedel alebo o nej nevedel z neobstaranosti.

Článok 12

Postúpenie pohľadávky

1. Vzájomné záväzky postupcu a postupníka pri postúpení pohľadávky voči inej osobe („dlžník“) sa spravujú právnym poriadkom, ktorým sa podľa tohto dohovoru spravuje zmluva o postúpení.

2. Podľa právneho poriadku, ktorým sa spravuje nárok, ktorého sa postúpenie týka, sa určuje jeho postupiteľnosť, vzťah medzi postupníkom a dlžníkom, podmienky, za ktorých možno uplatniť postúpený nárok voči dlžníkovi, ako aj otázka, či došlo k zbaveniu sa záväzku dlžníkom.

Článok 13

Subrogácia

1. Ak má osoba („veriteľ“) zmluvnú pohľadávku voči inej osobe („dlžník“) a tretia osoba má povinnosť uspokojiť veriteľa alebo na základe takejto povinnosti veriteľa už uspokojila, právny poriadok, ktorým sa spravuje povinnosť tretej osoby uspokojiť veriteľa, určuje tiež, či si tretia osoba môže uplatniť voči dlžníkovi práva, ktoré mal veriteľ voči dlžníkovi podľa právneho poriadku, ktorým sa spravuje ich vzťah, a ak takéto práva môže uplatniť, tento právny poriadok určuje, či tak môže urobiť v plnom, alebo len v obmedzenom rozsahu.

2. Rovnako sa postupuje aj vtedy, ak zmluvný nárok možno uplatniť voči viacerým osobám súčasne a jedna z nich už uspokojila veriteľa.

Článok 14

Dôkazné bremeno

1. Právny poriadok, ktorým sa spravuje zmluva podľa tohto dohovoru, sa uplatní v rozsahu, v ktorom pre zmluvné záväzky upravuje zákonné domnienky alebo určuje dôkazné bremeno.

2. Zmluvu alebo právny úkon možno dokazovať akýmkoľvek dôkazným prostriedkom prípustným podľa práva krajiny, ktorej súd koná, alebo podľa práva uvedeného v článku 9, podľa ktorého sú zmluva alebo právny úkon formálne platné, za predpokladu, že konajúci súd je spôsobilý dokaz týmto spôsobom vykonať.

Článok 15

Vylúčenie spätného a ďalšieho odkazu

Uplatnenie právneho poriadku štátu určeného podľa tohto dohovoru znamená uplatnenie platných právnych noriem tohto štátu, iných ako jeho noriem medzinárodného práva súkromného.

Článok 16

Výhrada verejného poriadku

Uplatnenie niektorého ustanovenia právneho poriadku štátu určeného podľa tohto dohovoru možno odmietnuť iba v prípade, ak by jeho uplatnenie bolo v zjavnom rozpore s verejným poriadkom („ordre public“) štátu, ktorého súd vo veci koná.

Článok 17

Vylúčenie spätnej účinnosti

Tento dohovor sa v zmluvnom štáte uplatní na zmluvy uzavreté po nadobudnutí platnosti dohovoru pre tento štát.

Článok 18

Jednotný výklad

Pri výklade a uplatňovaní vyššie uvedených jednotných noriem sa berie do úvahy ich medzinárodný charakter a potreba dosiahnuť jednotnosť ich výkladu a uplatňovania.

Článok 19

Štáty s viacerými právnymi systémami

1. Ak je štát zložený z viacerých územných celkov a každý z nich má vlastné právne normy pre zmluvné záväzky, na účely určenia rozhodného práva podľa tohto dohovoru sa každý jeho územný celok považuje za štát.

2. Štát, v ktorom rôzne územné celky majú svoje vlastné právne normy pre zmluvné záväzky, nie je povinný uplatňovať tento dohovor pri kolízii výlučne medzi právnymi poriadkami týchto celkov.

Článok 20

Prednosť práva Spoločenstva

Tento dohovor nemá vplyv na uplatnenie ustanovení, ktoré v špecifických veciach upravujú kolízne normy týkajúce sa zmluvných záväzkov a ktoré sú alebo budú obsiahnuté v právnych aktoch inštitúcií Európskych spoločenstiev alebo v právnych normách členských štátov harmonizovaných v dôsledku implementácie týchto aktov.

Článok 21

Vzťah k iným dohovorom

Tento dohovor sa nedotýka uplatňovania medzinárodných dohovorov, ktorých zmluvnou stranou je alebo sa stane zmluvný štát.

Článok 22

Výhrady

1. Každý zmluvný štát si pri podpise, ratifikácii, prijatí alebo schválení môže vyhradiť právo neuplatňovať:

a) ustanovenia článku 7 ods. 1;

b) ustanovenia článku 10 ods. 1 písm. e).

2. Každý zmluvný štát môže tiež pri oznámení rozšírenia uplatnenia podľa článku 27 ods. 2 uplatniť jednu alebo viac výhrad, pričom sa ich platnosť vzťahuje na všetky alebo niektoré územia uvedené v rozšírení.

3. Každý zmluvný štát môže kedykoľvek odvolať výhradu, ktorú uplatnil; výhrada stráca platnosť prvým dňom tretieho kalendárneho mesiaca od oznámenia o odvolaní výhrady.

ODDIEL III

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 23

1. Ak po nadobudnutí platnosti tohto dohovoru pre zmluvný štát zamýšľa tento štát prijať novú kolízu normu pre určitú skupinu zmlúv, ktorá spadá do predmetu úpravy tohto dohovoru, oznámi svoj úmysel ostatným signatárskym štátom prostredníctvom generálneho tajomníka Rady Európskych spoločenských štátov.

2. Každý signatársky štát môže do šiestich mesiacov odo dňa oznámenia požiadať generálneho tajomníka, aby zorganizoval konzultácie medzi signatárskymi štátmi na účely dosiahnutia dohody.

3. Ak žiadny signatársky štát nepožiadal v tejto lehote o konzultácie alebo ak sa do dvoch rokov od oznámenia generálnemu tajomníkovi nedosiahla počas konzultácií dohoda, daný zmluvný štát môže zmeniť a doplniť svoj právny poriadok uvedeným spôsobom. O opatreniach, ktoré prijme tento štát, informuje ostatné signatárske štáty prostredníctvom generálneho tajomníka Rady Európskych spoločenských štátov.

Článok 24

1. Ak sa po nadobudnutí platnosti dohovoru pre zmluvný štát tento zmluvný štát zamýšľa stať zmluvnou stranou mnohostranného dohovoru, ktorého hlavným cieľom alebo jedným z hlavných cieľov je určiť normy medzinárodného práva súkromného v niektorej z oblastí upravených týmto dohovorom, uplatní sa postup uvedený v článku 23. Dvojročná lehota uvedená v článku 23 ods. 3 sa však skraca na jeden rok.

2. Postup podľa predchádzajúceho odseku sa nemusí dodržať, ak zmluvný štát alebo niektoré z Európskych spoločenských štátov sú už zmluvnou stranou tohto mnohostranného dohovoru, alebo ak jeho cieľom je revízia dohovoru, ktorého je už daný štát zmluvnou stranou, alebo ak ide o dohovor dojednaný v rámci zmlúv o založení Európskych spoločenských štátov.

Článok 25

Ak je zmluvný štát toho názoru, že zjednotenie dosiahnuté týmto dohovorom je ohrozené uzatváraním dohôd, na ktoré sa nevzťahuje článok 24 ods. 1, tento štát môže požiadať generálneho tajomníka Rady Európskych spoločenských štátov, aby zorganizoval konzultácie signatárskych štátov tohto dohovoru.

Článok 26

Každý zmluvný štát môže navrhnúť revíziu tohto dohovoru. Predseda Rady Európskych spoločenských štátov v tomto prípade zvolá konferenciu o revízii.

Článok 27

1. Tento dohovor sa uplatňuje na európskych územiach zmluvných štátov, vrátane Grónska, a na celom území Francúzskej republiky.

2. Bez ohľadu na odsek 1:

a) tento dohovor sa neuplatňuje na Faerských ostrovoch, ak Dánske kráľovstvo nevyhlási inak;

b) tento dohovor sa neuplatňuje na žiadne európske územie mimo vlastnej Veľkej Británie, za ktorého medzinárodné vzťahy zodpovedá Veľká Británia, ak Veľká Británia nevyhlási inak vo vzťahu k niektorému takémuto územiu;

c) tento dohovor sa vzťahuje na Holandské Antily, ak Holandské kráľovstvo urobí v tomto smere vyhlásenie.

3. Takéto vyhlásenia možno urobiť kedykoľvek oznámením zaslaným generálnemu tajomníkovi Rady Európskych spoločenstiev.

4. Konania vo Veľkej Británii o odvolaniach proti rozhodnutiam súdov na niektorom z území uvedených v odseku 2 písm. b) sa považujú za konania týchto súdov.

Článok 28

1. Tento dohovor je od 19. júna 1980 otvorený na podpis štátom, ktoré sú zmluvnými stranami Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva.

2. Tento dohovor podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu štátmi, ktoré ho podpísali. Ratifikačné listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení sa ukladajú u generálneho tajomníka Rady Európskych spoločenstiev.

Článok 29

1. Tento dohovor nadobúda platnosť prvým dňom tretieho mesiaca od uloženia siedmej ratifikačnej listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení.

2. Tento dohovor nadobúda platnosť pre každý signatársky štát, ktorý ho ratifikuje, prijme alebo schváli neskôr, prvým dňom tretieho mesiaca od uloženia jeho ratifikačnej listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení.

Článok 30

1. Tento dohovor zostáva v platnosti 10 rokov odo dňa nadobudnutia platnosti podľa článku 29 ods. 1, a to aj pre štáty, pre ktoré nadobudol platnosť neskôr.

2. Ak nedošlo k vypovedaniu dohovoru, jeho platnosť sa automaticky obnovuje každých päť rokov.

3. Zmluvný štát, ktorý zamýšľa vypovedať dohovor, zašle výpoveď generálnemu tajomníkovi Rady Európskych spoločenstiev najmenej šesť mesiacov pred uplynutím lehoty 10, resp. piatich rokov. Výpoveď dohovoru sa môže obmedziť na niektoré z území, na ktoré sa dohovor rozšíril vyhlásením podľa článku 27 ods. 2.

4. Výpoveď dohovoru je účinná len voči štátu, ktorý ju oznámil. Dohovor zostáva v platnosti medzi všetkými ostatnými zmluvnými štátmi.

Článok 31

Generálny tajomník Rady Európskych spoločenstiev oznámi štátom, ktoré sú zmluvnými stranami Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva:

- a) každý podpis;
- b) uloženie každej ratifikačnej listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení;
- c) dátum nadobudnutia platnosti tohto dohovoru;
- d) oznámenia zaslané podľa článkov 23, 24, 25, 26, 27 a 30;
- e) výhrady a odvolania výhrad uvedené v článku 22.

Článok 32

Protokol pripojený k tomuto dohovoru tvorí jeho neoddeliteľnú súčasť.

Článok 33

Tento dohovor, vyhotovený v jednom vyhotovení v anglickom, dánskom, francúzskom, holandskom, írskom, nemeckom a talianskom jazyku, pričom všetky znenia sú rovnako autentické, bude uložený v archíve sekretariátu Rady Európskych spoločenstiev. Generálny tajomník zašle overený odpis dohovoru vláde každého signatárskeho štátu.

Na dôkaz toho nižšie podpísaní, na to riadne splnomocnení zástupcovia podpísali tento dohovor.

V Ríme devätnásteho júna tisícdeväťstoosemdesiat.

(podpisy splnomocnených zástupcov)

PROTOKOL

Vysoké zmluvné strany sa dohodli na tomto ustanovení, ktoré sa pripojí k dohovoru:

Bez ohľadu na ustanovenia dohovoru si môže Dánsko zachovať právne normy, ktoré obsahuje Søloven (Zákon o námornom práve), paragraf 169, o rozhodnom práve na prepravu tovaru po mori a môže tieto normy zmeniť bez dodržania postupu podľa článku 23 dohovoru.

Na dôkaz toho nižšie podpísaní, na to riadne splnomocnení zástupcovia podpísali tento protokol.

V Ríme devätnásteho júna tisícdeväťstoosemdesiat.

(podpisy splnomocnených zástupcov)

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE

Vlády Belgického kráľovstva, Dánskeho kráľovstva, Spolkovej republiky Nemecko, Francúzskej republiky, Írska, Talianskej republiky, Luxemburského veľkovejvodstva, Holandského kráľovstva a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska,

pri podpise Dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky;

v snahe zabezpečiť, aby sa dohovor uplatňoval čo najefektívnejšie;

v snahe zabrániť, aby rozdiely vo výklade dohovoru oslabili jeho zjednocujúci účinok;

vyhlasujú, že sú pripravené:

1. preskúmať možnosť zverenia určitých právomocí Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev a v prípade potreby rokovať o dojednaní zmluvy na tieto účely;
2. v pravidelných intervaloch zvolávať stretnutia svojich zástupcov.

Na dôkaz toho nižšie podpísaní, na to riadne splnomocnení zástupcovia podpísali toto spoločné vyhlásenie.

(podpisy splnomocnených zástupcov)

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE

Pri podpise Dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky vlády Belgického kráľovstva, Dánskeho kráľovstva, Spolkovej republiky Nemecko, Francúzskej republiky, Írska, Talianskej republiky, Luxemburského veľkovejvodstva, Holandského kráľovstva a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska,

- I. v snahe zabrániť, pokiaľ možno, rozptýleniu kolíznych noriem medzi viaceré právne nástroje, ako aj rozdielom medzi týmito normami, vyjadrujú želanie, aby sa inštitúcie Európskych spoločenstiev pri vykonávaní svojich právomocí podľa zmlúv o ich založení v prípade potreby snažili prijímať kolízne normy, ktoré sa čo najviac zhodujú s normami tohto dohovoru;
- II. vyhlasujú svoj úmysel od podpisu tohto dohovoru, až kým nebudú viazané článkom 24, vzájomne konzultovať, ak niektorý signatársky štát bude mať v úmysle stať sa zmluvnou stranou dohovoru, na ktorý by sa vzťahoval postup podľa článku 24;
- III. berúc na vedomie príspevok Dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky na zjednotenie kolíznych noriem v rámci Európskych spoločenstiev, vyjadrujú názor, že každý štát, ktorý sa stane členom Európskych spoločenstiev, by mal pristúpiť k tomuto dohovoru.

PRVÝ PROTOKOL

o výklade Dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky, otvorenom na podpis v Ríme 19. júna 1980, Súdnym dvorom Európskych spoločenstiev

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY ZMLUVY O ZALOŽENÍ EURÓPSKEHO HOSPODÁRSKEHO SPOLOČENSTVA,

MAJÚC NA ZRETELI spoločné vyhlásenie pripojené k Dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky, otvorenému na podpis v Ríme 19. júna 1980,

SA ROZHODLI uzavrieť protokol prenášajúci právomoc na Súdny dvor Európskych spoločenstiev vykladať tento dohovor a na tento účel menovali splnomocnených zástupcov:

[zástupcovia splnomocnení členskými štátmi],

KTORÍ sa na zasadnutí v rámci Rady Európskych spoločenstiev a po výmene svojich plných mocí, formálne uznaných za správne a náležité,

DOHODLI TAKTO:

Článok 1

Súdny dvor Európskych spoločenstiev má právomoc rozhodnúť o výklade:

- a) Dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky, otvorenému na podpis v Ríme 19. júna 1980, ďalej len „Rímsky dohovor“;
- b) Dohovoru o pristúpení k Rímskemu dohovoru štátmi, ktoré sa stali členmi Európskych spoločenstiev od dátumu jeho otvorenia na podpis;
- c) tohto protokolu.

— vo Francúzsku:

„la Cour de cassation“ a „le Conseil d'État“,

— v Írsku:

„the Supreme Court“,

— v Taliansku:

„la Corte suprema di cassazione“ a „il Consiglio di Stato“,

— v Luxembursku:

„la Cour Supérieure de Justice“, ak zasadá ako „Cour de cassation“,

— v Holandsku:

„de Hoge Raad“,

— v Portugalsku:

„o Supremo Tribunal de Justiça“ a „o Supremo Tribunal Administrativo“,

— v Spojenom kráľovstve:

„the House of Lords“ a ostatné sudy, proti rozhodnutiam ktorých nie je možné podať ďalší opravný prostriedok;

b) sudy zmluvných štátov, ak konajú ako odvolacie sudy.

Článok 2

Každý súd z nižšie uvedených môže požiadať Súdny dvor o rozhodnutie o prejudiciálnej otázke, ktorá vyplýva z prejednávania vecí a ktorá sa týka výkladu ustanovení obsiahnutých v dokumentoch uvedených v článku 1, ak tento súd považuje zodpovedanie takejto otázky za potrebné na vydanie rozhodnutia:

- a) — v Belgicku:
„la Cour de cassation“ („het Hof van Cassatie“) a „le Conseil d'État“ („de Raad van State“),
- v Dánsku:
„Højesteret“,
- v Nemeckej spolkovej republike:
„die obersten Gerichtshöfe des Bundes“,
- v Grécku:
„Τα ανώτατα Δικαστήρια“,
- v Španielsku:
„el Tribunal Supremo“,

Článok 3

1. Príslušný orgán zmluvného štátu môže požiadať Súdny dvor o rozhodnutie v otázke výkladu ustanovení obsiahnutých v dokumentoch uvedených v článku 1, ak rozhodnutia vydané súdmi tohto štátu odporujú výkladu podanému Súdnym dvorom alebo výkladu v rozhodnutí jedného zo súdov iného zmluvného štátu uvedeného v článku 2. Ustanovenia tohto odseku sa vzťahujú len na rozhodnutia, ktoré majú platnosť *res judicata*.

2. Výklad podaný Súdny dvorom v odpovedi na takú žiadosť nemá vplyv na súdne rozhodnutia, ktoré boli podnetom pre žiadosť o výklad.

3. Generálni prokurátori pri najvyšších odvolacích súdoch zmluvných štátov alebo iný orgán menovaný zmluvným štátom by mali byť oprávnení požiadať Súdny dvor o rozhodnutie v otázke výkladu v súlade s odsekom 1.

4. Tajomník Súdneho dvora oznámi takúto žiadosť zmluvným štátom, Komisii a Rade Európskych spoločenských štátov, ktorí sú oprávnení v lehote do 2 mesiacov od oznámenia predložiť Súdnemu dvoru podanie alebo písomné vyjadrenie.

5. Žiadne poplatky nebudú uložené, ani žiadne náklady alebo výdavky uznané v súvislosti s konaním podľa tohto článku.

Článok 4

1. S výnimkou, kde protokol upravuje inak, ustanovenia Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva a ustanovenia k nej pripojenému Protokolu o Štatúte Súdneho dvora, ktoré sa uplatnia, ak je Súdny dvor požiadaný o rozhodnutie o prejudiciálnej otázke, sa tiež uplatnia na každé konanie o výklade dokumentov uvedených v článku 1.

2. Rokovací poriadok Súdneho dvora bude v prípade potreby upravený a doplnený v súlade s článkom 188 Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva.

Článok 5

Tento protokol podlieha ratifikácii signatárskymi štátmi. Ratifikačné listiny sa uložia u generálneho tajomníka Rady Európskych spoločenských štátov.

Článok 6

1. Pre nadobudnutie platnosti musí byť tento protokol ratifikovaný siedmimi štátmi, pre ktoré platí Rímsky dohovor. Tento dohovor nadobúda platnosť prvým dňom tretieho mesiaca po uložení ratifikačnej listiny štátom, ktorý tak urobí ako posledný. Ak však Druhý protokol, prenášajúci určité právomoci vykladať Dohovor o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky, otvorený na podpis v Ríme 19. júna 1980, na Súdny dvor Európskych spoločenských štátov, ktorý sa uzavrel v Bruseli 19. decembra 1988, nadobudne platnosť neskôr, tento protokol nadobudne platnosť ku dňu nadobudnutia platnosti druhého protokolu.

2. Každá následná ratifikácia po nadobudnutí platnosti tohto protokolu nadobudne účinnosť prvým dňom tretieho mesiaca nasledujúceho po uložení ratifikačnej listiny za predpokladu, že ratifikácia, prijatie alebo schválenie Rímskeho dohovoru bolo už účinné.

Článok 7

Generálny tajomník Rady Európskych spoločenských štátov oznámi signatárskym štátom:

- a) uloženie každej ratifikačnej listiny;
- b) dátum nadobudnutia platnosti tohto protokolu;
- c) každé menovanie oznámené v súlade s článkom 3 ods. 3;
- d) každé oznámenie uskutočnené na základe článku 8.

Článok 8

Zmluvné štáty oznámia generálnemu tajomníkovi Rady Európskych Spoločenských štátov znenia všetkých ustanovení ich právnych predpisov, ktoré sa vyžadujú na zmenu a doplnenie zoznamu súdov uvedenom v článku 2 písm. a).

Článok 9

Tento protokol platí po dobu platnosti Rímskeho dohovoru za podmienok ustanovených v článku 30 tohto dohovoru.

Článok 10

Každý zmluvný štát môže požiadať o revíziu tohto protokolu. V takom prípade predseda Rady Európskych spoločenských štátov zvolá konferenciu o revízii.

Článok 11

Tento protokol, vyhotovený v jednom vyhotovení v anglickom, dánskom, francúzskom, gréckom, holandskom, írskom, nemeckom, portugalskom, španielskom a talianskom jazyku, pričom všetkých desať znení je rovnako autentických, bude uložený v archíve Generálneho sekretariátu Rady Európskych spoločenských štátov. Generálny tajomník zašle overený odpis vláde každého signatárskeho štátu.

Na dôkaz toho nižšie podpísaní splnomocnení zástupcovia pripojili k tomuto protokolu svoje podpisy.

V Bruseli devätnásteho decembra tisícdeväťstoosemdesiatosem.

(podpisy splnomocnených zástupcov)

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIA

Spoločné vyhlásenie

Vlády Belgického kráľovstva, Dánskeho kráľovstva, Spolkovej republiky Nemecko, Helénskej republiky, Španielskeho kráľovstva, Francúzskej republiky, Írska, Talianskej republiky, Luxemburského veľkovevodstva, Holandského kráľovstva, Portugalskej republiky a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska:

pri podpise Prvého protokolu o výklade Dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky, otvoreného na podpis v Ríme 19. júna 1980, Súdnym dvorom Európskych spoločenstiev;

v snahe zabezpečiť, aby sa dohovor uplatňoval čo najefektívnejšie;

vyhlasujú, že sú pripravené, v spolupráci so Súdnym dvorom Európskych spoločenstiev, na výmenu informácií o rozhodnutiach, ktoré majú platnosť *res judicata* a ktoré boli vynesené podľa Dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky podľa článku 2 uvedeného protokolu. Výmena informácií bude zahŕňať:

- zasielanie rozhodnutí vynesených súdmi uvedenými v článku 2 písm. a) príslušnými vnútroštátnymi orgánmi Súdnemu dvoru a významných rozhodnutí vynesených súdmi uvedenými v článku 2 písm. b),
- klasifikáciu a dokumentačné spracovanie týchto rozhodnutí Súdnym dvorom vrátane vypracovania, v prípade potreby, výťahov a prekladov a uverejnenie dôležitých rozhodnutí,
- odovzdanie dokumentácie Súdnym dvorom príslušným vnútroštátnym orgánom zmluvných strán protokolu a Komisii a Rade Európskych spoločenstiev.

Na dôkaz toho nižšie podpísaní splnomocnení zástupcovia pripojili k tomuto spoločnému vyhláseniu svoje podpisy.

V Bruseli devätnásteho decembra tisícdeväťstoosemdesiatosem.

(podpisy splnomocnených zástupcov)

Spoločné vyhlásenie

Vlády Belgického kráľovstva, Dánskeho kráľovstva, Spolkovej republiky Nemecko, Helénskej republiky, Španielskeho kráľovstva, Francúzskej republiky, Írska, Talianskej republiky, Luxemburského veľkovevodstva, Holandského kráľovstva, Portugalskej republiky a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska;

pri podpise Prvého protokolu o výklade Dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky, otvoreného na podpis v Ríme 19. júna 1980, Súdnym dvorom Európskych spoločenstiev;

majúc na zreteli spoločné vyhlásenie pripojené k Dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky;

v snahe zabezpečiť, aby sa dohovor uplatňoval čo najefektívnejšie;

v snahe zabrániť, aby rozdiely vo výklade dohovoru oslabili jeho zjednocujúci účinok;

vyjadrujú názor, že každý štát, ktorý sa stal členom Európskych spoločenstiev, by mal pristúpiť k tomuto protokolu.

Na dôkaz toho nižšie podpísaní splnomocnení zástupcovia pripojili k tomuto spoločnému vyhláseniu svoje podpisy.

V Bruseli devätnásteho decembra tisícdeväťstoosemdesiatosem.

(podpisy splnomocnených zástupcov)

DRUHÝ PROTOKOL**prenášajúci určité právomoci vykladať Dohovor o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky, otvorený na podpis v Ríme 19. júna 1980, na Súdny dvor Európskych spoločenstiev**

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY ZMLUVY O ZALOŽENÍ EURÓPSKEHO HOSPODÁRSKEHO SPOLOČENSTVA

KEĎŽE Dohovor o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky, otvorený na podpis v Ríme 19. júna 1980 (ďalej len „Rímsky dohovor“), nadobudne platnosť po uložení siedmej listiny o ratifikácii, prijatí a schválení;

KEĎŽE jednotné uplatňovanie noriem stanovených v Rímskom dohovore si vyžaduje vytvorenie mechanizmu, ktorý by zabezpečil jednotný výklad, a keďže na tento účel by sa mali preniesť na Súdny dvor Európskych spoločenstiev určité právomoci, a to ešte predtým, ako Rímsky dohovor nadobudne platnosť vo vzťahu ku všetkým členským štátom Európskeho hospodárskeho spoločenstva,

SA ROZHODLI uzavrieť tento protokol a na tento účel menovali splnomocnených zástupcov:

(splnomocnení zástupcovia menovaní členskými štátmi),

KTORÍ sa na zasadnutí v rámci Rady Európskych spoločenstiev a po výmene svojich plných mocí, formálne uznaných za správne a náležité,

DOHODLI TAKTO:

Článok 1

1. Súdny dvor Európskych spoločenstiev má vo vzťahu k Rímskemu dohovoru právomoc prenesenú na neho Prvým protokolom o výklade Dohovoru o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky, otvoreného na podpis v Ríme 19. júna 1980, Súdnym dvorom Európskych spoločenstiev, uzavretom v Bruseli 19. decembra 1988. Uplatňujú sa Protokol o Štatúte Súdneho dvora Európskych spoločenstiev a rokovací poriadok Súdneho dvora.

2. Rokovací poriadok Súdneho dvora sa upraví a doplní podľa potreby v súlade s článkom 188 Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva.

Článok 2

Tento protokol podlieha ratifikácii signatárskymi štátmi. Listiny o ratifikácii sa uložia u generálneho tajomníka Rady Európskych spoločenstiev.

Článok 3

Tento protokol nadobudne platnosť prvým dňom tretieho mesiaca po uložení ratifikačnej listiny signatárskym štátom, ktorý tak urobí ako posledný.

Článok 4

Tento protokol, vyhotovený v jednom vyhotovení v anglickom, dánskom, francúzskom, gréckom, holandskom, írskom, nemeckom, portugalskom, španielskom a talianskom jazyku, pričom všetkých desať znení je rovnako autentických, bude uložený v archíve Generálneho sekretariátu Rady Európskych spoločenstiev. Generálny tajomník zašle overený odpis vláde každého signatárskeho štátu.

Na dôkaz toho nižšie podpísaní splnomocnení zástupcovia pripojili k tomuto protokolu svoje podpisy.

V Bruseli devätnásteho decembra tisícdeväťstoosemdesiatosem.

(podpisy splnomocnených zástupcov)